

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ion Spînu și avocatul acestuia, Vadim Gligor, și avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Vadim Nemerenco, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Briceni din 24 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui:

Spînu Ion Gheorghe, născut la 27 aprilie 1982, originar și locuitor din s. Ciorești, r-nul Nisporeni,

și

Nemerenco Vadim Vasile, născut la 02 octombrie 1971, originar și locuitor din mun. Bălți, str. Conev 27, ap. 32,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 31.05.2012- 24.07.2013;

instanța de apel: 13.11.2013- 24.12.2014;

instanța de recurs: 23.02.2015 -25.03.2015;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Briceni din 24 iulie 2013, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- *Spînu Ion*, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 13 (treisprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- *Nemerenco Vadim*, în baza art. 42,145 alin. (1) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

Conform art. 85 Cod penal s-a adăugat partial lui Nimerenco Vadim la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a sentinței Judecătoriei Bălți din 11 mai 2012,

fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Spînu Ion și Nemerenco Vadim în seara zilei de 02.01.2012 în intervalul de timp 18.00-19.00, aflîndu-se în locuința lui A. Patrașca din satul Corjeuți, r-nul Briceni, unde consumau băuturi alcoolice și fiind maltratați de către Mocan Ion și Niculaeș Grigorii prin aplicarea multiplelor lovituri pe părți diferite ale corpului cu mâinile și o bită din lemn acoperită cu cauciuc, ca fiind suspectați în sustragerea păsărilor de la Mocan Valentina, au venit în locuința unde Ion Spînu anterior a găzduit. Nemerenco Vadim a luat un cuțit de bucătărie și păstrîndu-l asupra sa, au plecat în sat. Pe la miezul nopții, lîngă barul din centrul satului întîlnindu-i pe Mocan Ion, Mocan Valentina și Niculaeș Grigore, Nemerenco Vadim i-a pus lui Ion Spînu în mînă cuțitul, cu care cel din urmă i-a aplicat trei lovituri lui Mocan Ion, însă apărîndu-se, acesta a apucat de lama cuțitului, pe care Ion Spînu i l-a smuls din mîini, lovindu-l în partea stîngă a pieptului. În rezultatul acestor acțiuni, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 7D din 04.01.2012 și nr. 50-D din 01.03.2013, lui Mocan Ion i-au fost provocate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urmă cărora el a decedat.

2.1. De către organul de urmărire penală acțiunile inculpaților au fost calificate în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, însă instanța de fond a recalificat acțiunile acestora încadrîndu-le în baza art. 145 alin. (1) și respectiv art. 42,145 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel în termen de către procuror, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care Spînu Ion să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal la 20 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar Nemerenco Vadim să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal la 18 ani închisoare, iar conform art. 85 Cod penal la pedeapsa aplicată să i se adauge parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți din 11.05.2012, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 20 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel și avocatul Vadim Gligor în numele inculpatului Spînu Ion, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea apelului avocatul a indicat că organul de urmărire penală a dobîndit ilegal probele statuate la baza sentinței de condamnare, fapt ce în opinia sa, în corespundere cu art. 94-95 Cod de procedură penală, le determină inadmisibilitatea. În acest aspect apărarea a invocat lipsa martorilor ce ar confirma cu certitudine comiterea faptei de către cei doi inculpați, or declarațiile succesoriului legal al victimei Valentina Mocan nu sunt consecvente, iar martorul Niculaeș neagă că ar fi văzut cine l-a omorît pe Ion Mocan.

De rînd cu aceasta, apelantul a susținut că în conținutul procesului-verbal de cercetare a gospodăriei lui Prășea, acceptat de către instanța de fond ca probă utilă și pertinentă, nu sunt descrise alte trăsături specifice a cuțitului ridicat, decît lungimea lui de 10-12 cm. (f. d. 18), pe cînd în procesul-verbal de examinarea a acestuia lungimea indicată e de 14 cm. (f.d.72).

Totodată, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 379 din 09.04.2012 (f.d.225-259), dimensiunile lamei cuțitului sunt de 20x3,5 cm, iar a mînerului 12x3 cm, lungimea lui totală fiind de 32 cm.

În atare împrejurări, avocatul a considerat că divergențele stipulate, care de altfel în opinia instanței sunt neînsemnate, esențial influențează la stabilirea certă a împrejurărilor cauzei, creînd dubii referitor la identitatea obiectului cu care s-a comis infracțiunea. Or, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului, cuțitul a fost depistat pe pat, pe cînd din planșa fotografică rezultă, că el se afla pe sobă, avînd pe lama lui urme de sînge, care nu sunt descrise în conținutul actului procesual.

În aceeași ordine de idei, apărarea a invocat și o altă neconcordanță stabilită în rezultatul cercetării probelor și anume necorespunderea hainei pe care o purta Ion Spînu la momentul comiterii faptei, celei depistate, ridicate și anexate la dosar în calitate de corp delict. Astfel, potrivit declarațiilor succesorului legal a victimei, la momentul comiterii faptei criminale, Ion Spînu purta o scurtă de culoare neagră cu glugă, pe cînd scurta ridicată din gospodăria lui Gh. Prașca, referitor la care se pretinde, că ar fi purtat-o în seara cu pricina și pe care au fost depistate urme de sînge de proveniență umană, este de culoare albastră cu mînicele alb - roșii.

Sub un alt aspect, apărarea a pretins nerespectarea de către instanța de fond la adoptarea sentinței, a dispozițiilor art. 325 Cod de procedură penală, ce reglementează limitele examinării cauzei, or prin învinuirea formulată în rechizitoriu fiind reținută în fapt, aplicarea de către Ion Spînu victimei Ion Mocan a unei lovituri de cuțit în partea stîngă a pieptului, în partea constatatoare a sentinței, sunt descrise inițial trei lovituri, după care ce-a de-a patra, care a și fost mortală. Respectiv, în cazul în care ar fi fost aplicate mai multe lovituri, după cum a menționat instanța, pe hainele lui Spînu Ion vădit trebuiau să rămîna urme de sînge, însă la reținerea lui acestea n-au fost depistate. Cît privește locul și modalitatea reținerii acestuia, în opinia apărării, împrejurările de fapt și cele descrise în actele procesuale conțin divergențe semnificative, care pun la îndoială temeinicia celor indicate de acuzare în acest sens.

Apărarea a contestat și legalitatea statuării la baza sentinței de condamnare a declarațiilor depuse de Ion Spînu la faza urmăririi penale, referitor la care acesta susține, că au fost dobîndite prin aplicarea violenței și în lipsa asigurării dreptului garantat la apărare. La toate acestea s-a invocat agravarea situației inculpatului Ion Spînu, în raport cu învinuirea lui adusă, or în viziunea apărării, încadrarea acțiunilor

de la o normă penală la altele două, nu este altceva decât lărgirea cuantumului învinuirii formulate, fapt inadmisibil într-un proces contradictoriu.

În contextul celor expuse, prin aplicarea art. art. 94-95 Cod de procedură penală, apărarea a solicitat recunoașterea inadmisibilității următoarelor probe: procesului-verbal de interogare a succesului victimei în latura ce ține, de comiterea omorului de către Spînu Ion; procesului-verbal de audiere a lui I. Spînu la faza urmăririi penale; procesului-verbal de examinare și anexare la dosar a cuțitului ridicat din gospodăria lui Gh. Prășea; declarațiile martorilor Cociurca V, Dumbrăvanu Gh, Lungu A și Melnic S., procesului-verbal de cercetare a locuinței lui Gh. Prășea cu ridicarea scurtei ce-i aparține lui I. Spînu; formularea de către instanța de judecată a unei învinuiri noi pentru Ion Spînu.

3.2. Apel împotriva sentinței a declarat și inculpatul Nemerenco Vadim, solicitînd pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, pe motiv că n-a comis fapta lui imputată ca infracțiune, fapt de altfel confirmat și de către succesul victimei Valentina Mocan, care deși și-a schimbat de mai multe ori declarațiile referitor la cazul dat, totuși nici în una din ele nu susține, că el l-ar fi înjunghiat pe Mocan Ion.

În aceeași ordine de idei, și-a expus nedumerirea referitor la divergențele legate de descrierea cuțitului în raport cu cele constatate de către expert, negîndu-și complicitatea la omorul lui Ion Mocan, inclusiv și sub aspectul că n-a fost asigurat și nici n-a beneficiat de o apărare eficientă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2014, au fost respinse apelurile procurorului și al avocatului, ca fiind nefondate și a fost admis apelul inculpatului Nemerenco Vadim, casată parțial sentința instanței de fond, inclusiv din oficiu, în latura ce ține de pedeapsa aplicată, cu pronunțarea unei noi soluții, prin care:

Nemerenco Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 145 alin. (1) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, în termenul pedepsei numite s-a inclus parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Bălți din 11.05.2012, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă de 10 (zece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, cercetarea suplimentară a bazei probante administrate pe caz, care a fost propusă spre soluționare respectiv de partea acuzării și cea a apărării, denotă netemeinicia argumentelor invocate atât în favoarea reîncadrării acțiunilor criminale a inculpaților la art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, cât și achitarea acestora de sub învinuirea formulată. Astfel, în urma unei verificări ample a împrejurărilor de fapt a cauzei, prin prisma probelor administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare nemijlocită în instanța de fond și cea de apel, Colegiul a conchis

temeinicia sentinței de condamnare în latura ce ține de încadrarea acțiunilor criminale a inculpaților cu motivarea expusă în sentință.

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind corectă concluzia instanței referitor la excluderea din acțiunile lui Nemerenco Vadim a coautoratului, el neparticipând la realizarea laturii obiective a omorului. De altfel, e de menționat faptul, că prin aprecierea critică a declarațiilor Valentinei Mocan în latura ce ține de coautoratul lui V. Nemerenco, precum și declararea inadmisibilității procesului-verbal de recunoaștere de către ea a inculpaților (f. d. 66-71 Vol. 1), administrate cu încălcarea normelor de procedură penală prevăzute la art. art. 116, 117 Cod de procedură penală, instanța a dat deplină satisfacere argumentelor formulate de către partea apărării, referitor la divergențele existente în declarațiile respectivei persoane.

De rînd cu aceasta, solicitarea părții apărării privind excluderea în general a complicității lui Vadim Nemerenco la comiterea omorului lui Ion Mocan, este una neîntemeiată.

La acest capitol, Colegiul a reținut că la baza sentinței de condamnare instanța corect a statuat declarațiile lui Ion Spînu depuse la faza urmăririi penale, în timp ce a fost interogat suplimentar în calitate de învinuit, în prezența apărătorului Vadim Gligor, prin care a confirmat că, tocmai Vadim Nemerenco i-a pus cuțitul în mîină în timp ce-i văzuse pe Ion Mocan și Niculaieș Grigore, astfel instigîndu-l la comiterea crimei, el punîndu-l în aplicare, în timp ce din nou a fost agresat de către victimă (f.d. 193-194 vol. 1). Faptul că, Ion Spînu ulterior și-a schimbat declarațiile, negînd comiterea omorului lui Ion Mocan, corect a fost interpretat de către instanță ca un mijloc de apărare și tentativă de evitare a răspunderii penale. De altfel, declarațiile lui Vadim Nemerenco de nerecunoaștere a vinovăției, la fel nu sunt altceva decît o încercare de a evita răspunderea penală, or toți martorii interogați în cauza dată, au confirmat că în ziua cu pricina, pînă la fapta comisă, cei doi inculpați erau împreună.

Mai mult ca atît, instanța de apel a relatat că, instanța de fond a reținut unele neconcordanțe referitor la dimensiunile cuțitului cu care a fost înjunghiată partea vătămată, dar efectuînd o cercetare amplă a probelor administrate pe caz, corect a concluzionat că obiectul cu care a fost înjunghiat I. Mocan este tocmai cuțitul ridicat din locuința lui Gh. Prașca.

În acest aspect, Colegiul a menționat, că argumentele apărătorului V. Gligor referitor la divergențele apărute dintre cele indicate în conținutul procesului-verbal privind examinarea la fața locului și planșa fotografică anexată la el, sunt niște aprecieri pur subiective și atît de neînsemnate, încît nu pot influența legalitatea actului procesual. Or, cele descrise în procesul-verbal (f.d. 18-19 vol. 1) sunt obiectiv demonstrate în planșa fotografică anexată la el, iar locul indicat al depistării cuțitului și cel arătat în imagine, este atît de apropiat, încît nu pune la îndoială legalitatea acțiunii procesuale.

Depistarea și ridicarea din locuința lui Gh. Prașca a unei scurte, la care se referă avocatul V. Gligor în apel, nu denotă faptul că tocmai în ea inculpatul I.

Spînu a fost îmbrăcat la momentul comiterii faptei, or atît Valentina Mocanu, Gr. Niculaieș, cît și Vadim Nemerenco în declarațiile sale de la faza urmăririi penale, au afirmat că acesta era îmbrăcat într-o scurtă întunecată. Mai mult ca atît, chiar dacă locul în care s-a produs fapta, era luminat de la lumina ce se strecura din barul din preajmă, cele întîmplute s-au produs noaptea, ceea ce ar putea explica declarațiile martorilor oculari, privitor la haina atacantului, cu atît mai mult, că nici unul din ei nu era nemijlocit la locul faptei, ci la cîtiva metri de la el.

Totodată, Colegiul a reținut netemeinicia solicitării formulate de avocatul Vadim Gligor referitor la recunoașterea în ordinea art. 94, 95 Cod de procedură penală a inadmisibilității unui șir de probe. Pe lîngă faptul, că apărarea la faza urmăririi penale nu și-a exercitat dreptul prevăzut de legea procesual-penală de a contesta legalitatea actelor procesuale, pe parcursul cărora au fost administrate respectivele probe, acestea au fost obiect de cercetare judecătorească, or declarațiile succesului legal V. Mocan și a inculpatului I. Spînu au fost verificate la ședința de judecată în prezența părților, care au avut acces la interogatoriul lor, astfel fiind respectat principiul contradictorialității procesului penal. Cît privește legalitatea acțiunilor procesuale la care se referă apărarea, contestarea lor urma a fi efectuată în modul stabilit de lege, la finele efectuării ei sau la faza de finalizare a urmăririi penale, însă după cum rezultă din materialele cauzei penale, apărarea n-a depus careva obiecții referitor la legalitatea acestor acțiuni procesuale, fapt pentru care rămîne a fi neîntemeiată solicitarea privind recunoașterea inadmisibilității probelor, dobîndite ca rezultat al efectuării acestor acțiuni procesuale, or în corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, neexercitarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Mai mult ca atît, solicitarea apărării în acest sens este una declarativă și abstractă, fără a se face referire la normele procesuale, pretinse a fi încălcate în cadrul efectuării respectivelor acțiuni procesuale.

În ce privește argumentul referitor la neasigurarea inculpaților la faza urmăririi penale cu o apărare eficientă, Colegiul penal a menționat, că acesta este unul declarativ ce vine în contradicție cu materialele cauzei penale. Atît la etapa recunoașterii inculpaților în calitate de bănuți, cît și învinuiți, precum și la efectuarea acțiunilor procesuale cu participarea lor, ambii au fost asigurați cu apărători, fapt confirmat prin mandatele anexate la dosar și consemnarea de către aceștia a actelor procesuale întocmite cu participarea lor. De aceea, afirmațiile privind încălcarea unui drept garantat la apărare, sunt absolut nefondate, urmînd a fi respinse. Modalitatea în care respectivii apărători și-au exercitat atribuțiile profesionale, precum și ne satisfacția inculpaților privind calitatea apărării de care au beneficiat, nu ține de soluționarea cauzei date.

La rîndul său, pretinsa maltratare sau tortură din partea colaboratorilor de poliție, în scopul depunerii declarațiilor de recunoaștere a vinovăției, la care a

pretins inculpatul Ion Spînu, a fost verificată de către partea acuzării, dispunându-se în acest sens neînceperea urmăririi penale, pe motivul neconstatării faptelor expuse de el (f.d. 103-105; 107-108 v.2). Legalitatea și temeinicia ordonanțelor procurorului adoptate în acest sens la 09.04.2012 și 29.03.2013, n-a fost contestată de către partea apărării în modul prevăzut de lege.

La ședința instanței de apel, inculpatul Vadim Nemerenco a declarat despre maltratarea sa în vederea recunoașterii faptelor imputate, cererea lui fiind supusă controlului din partea organelor procuraturii, care prin ordonanța din 20.03.2014 au refuzat în pornirea urmăririi penale în acest sens (f. d. 35 -65 v.3).

Astfel că, declarațiile inculpaților privind pretinsa maltratare, nu s-a confirmat prin date obiective, fiind apreciată drept o încercare de a evita în acest mod răspunderea penală. Mai mult ca atât, potrivit examenului medico-legal la care au fost supuși ambii inculpați, la Vadim Nemerenco n-au fost depistate careva vătămări corporale, iar cele depistate lui Ion Spînu, după cum el a relatat, sunt rezultatul violenței aplicate față de el de către victimă și Gr. Niculaieș (f.d. 174-175 vol. 1).

Referitor la argumentul avocatului Vadim Gligor privind depășirea de către instanța de fond în partea constatatoare a sentinței, a cuantumului învinuirii aduse inculpaților, prin reținerea aplicării de către Ion Spînu victimei Ion Mocan a trei lovituri cu cuțitul, instanța de apel l-a recunoscut drept întemeiat.

În acest aspect, s-a reținut că în corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța urma să examineze cauza în limita învinuirii formulate în rechizitoriu, unde se face referire doar la o singură lovitură cu cuțitul, care a devenit mortală pentru Ion Mocanu. Chiar și în cazul în care, din raportul de examinare medico-legală a cadavrului și din declarațiile medicului legist rezultă, că pe mâinile acestuia au fost depistate plăgi tăiate, care puteau fi provocate cu un obiect ascuțit-întepător, instanța nu era în drept, să le rețină inculpaților în acțiuni, aplicarea mai multor lovituri, decît cele formulate în învinuire.

De aceea, Colegiul a considerat necesar de a exclude din partea constatatoare și cea descriptivă a sentinței, constatările instanței privind aplicarea de către Ion Spînu victimei Ion Mocan a trei lovituri cu cuțitul, fără a dispune casarea sentinței în acest aspect, or respectiva excludere nu influențează la încadrarea juridică a faptei penale.

Totodată, instanța de apel nu a acceptat solicitarea acuzării referitor la încadrarea acțiunilor inculpaților la art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, care se întemeiază doar pe declarațiile din instanța de fond a succesorului victimei V. Mocan, care pretinde că cea de-a doua persoană, l-a ținut de mâini pe feciorul său, în timp ce atacantul i-a aplicat lovitura cu cuțitul, în raport cu vătămarile corporale depistate pe mâinile victimei și în lipsa altor probe pertinente.

În acest sens instanța de apel a susținut opinia instanței de fond precum că, Vadim Nemerenco a participat la crima dată în calitate de instigator or, punându-i lui Ion Spînu în mână cuțitul, în momentul în care l-a văzut pe Ion Mocan, prin fapta sa l-a determinat pe acesta să comită infracțiunea, dar nu a participat la realizarea ei.

În atare împrejurări se constată corectitudinea încadrării acțiunilor lui Vadim Nemerenco la art. art. 42,145 alin. (1) Cod penal și respectiv a lui Ion Spînu la art. 145 alin. (1) Cod penal

În ce privește intenția cu care a acționat cel din urmă, ea este una directă, or după cum a reținut și instanța de fond, prin punerea în aplicare a cuțitului și aplicarea loviturii în regiunea organelor vital-importante, acesta cu certitudine înțelegea pericolul social a faptei comise, precum și urmările ce vor surveni în rezultatul ei, dorind survenirea lor.

La stabilirea categoriei și termenului pedepselor penale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 72, 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptat spre restabilirea echității sociale și corectarea celor vinovați întru prevenirea comiterii de către ei pe viitor a altor abateri de lege, individualizînd-o în raport cu persoana făptuitorilor și rolului fiecăruia din ei la comiterea crimei, reieșind din caracteristica acestora și precedentele condamnări a lui Vadim Nemerenco.

Totodată la stabilirea pedepsei penale pentru Vadim Nemerenco, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, pe cînd urma să aplice prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, or acesta anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți din 11.05.2012 pentru jaful comis de el la 26.02.2011, pe cînd complicitatea la omorul I. Mocan a fost comisă de el la 02.01.2012, adică pînă la pronunțarea precedentei sentințe, fapt ce determină aplicabilitatea în privința lui a dispozițiilor art. 84 lin. (4) Cod penal.

5. Împotriva hotărîrilor menționate, avocatul Vadim Gligor în numele inculpatului Ion Spînu a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea acestora și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume că instanța de fond a reținut ca fiind inadmisibile probele obținute cu participarea succesului legal al părții vătămate, mai mult ca atît, prin declarațiile acestuia care sunt contradictorii și neconsecvente instanțele de judecată eronat au stabilit fapta participării ambilor inculpați la săvîrșirea infracțiunii.

Totodată, avocatul relevă că inculpaților le-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece nu a fost verificat mandatul avocatului care de fapt lipsește de la materialele cauzei.

De asemenea, a fost admis demersul avocatului privind audierea martorului D. Bazarov, însă din diferite motive nu a fost asigurată prezența acestuia în ședința de judecată, deși era obligatoriu pentru stabilirea unor circumstanțe importante.

Un alt motiv invocat de recurent în recursul său este faptul că instanța de apel nu s-a expus asupra dimensiunilor și particularităților cuțitului folosit ca armă la omor și asupra scurtei, care după afirmațiile instanței de fond a fost îmbrăcat Ion Spînu.

5.1. Avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Vadim Nemerenco a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motivul lipsei componentei de infracțiune.

Recurentul în recursul său a indicat că, la urmărirea penală Vadim Nemerenco a fost audiat fără participarea avocatului, iar aceste declarații urmează a fi apreciate critic.

La fel, în opinia recurentul, toate probele și învinuirea expusă au fost obținute ilegal, asupra cărui fapt instanțele de judecată nu s-au expus, mai mult ca atât, nu există careva martori care ar confirma că anume inculpații sunt cei care au comis fapta încriminată.

Totodată, avocatul menționează că conform procesului-verbal de cercetare la fața locului, cuțitul a fost depistat pe pat, însă în planșa fotografică rezultă că acesta se afla pe sobă, avînd pe lama cuțitului urme de sînge, care nu au fost descrise în conținutul procesului-verbal și nici nu au fost examinate.

5.2. La fel, inculpatul Ion Spînu a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el.

În motivarea recursului, recurentul menționează că, instanța de apel a preluat aprecierea fără rezerve a probelor administrate și apreciate de către instanța de fond și nu a luat în considerație că declarațiile martorului și a succesoriului legal al părții vătămate sunt contradictorii și nu sunt consecvente.

Totodată, recurentul invocă faptul că declarațiile sale date în calitate de bănuît prin care își recunoaște vina, au fost depuse sub presiunea și dictarea colaboratorilor de poliție care l-au maltratată, iar referitor la maltratate nu s-a indicat dacă organele procuraturii ar fi luat vre-o măsură în vederea investigării plîngerii sale, cu atât mai mult că în momentul plasării sale în custodia statului avea leziuni corporale.

De asemenea, instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

6. Procurorul a depus referință asupra recursurilor declarate prin care a solicitat respingerea acestora, pe motiv că decizia instanței de apel cuprinde răspunsuri la toate motivele invocate și corespunde legii de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

7.1. Referitor la recursul avocatului Vadim Gligor în numele inculpatului Ion Spînu.

Instanța de recurs lecturînd textul recursului remarcă, că autorul acestuia a invocat ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume: *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, dar de fapt referindu-se la aprecierea incorectă a probelor de către instanța de apel.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat.

Reieșind din materialele cauzei și conținutul deciziei adoptate pe cauza penală, instanța de recurs susține că, instanța de apel s-a expus detaliat asupra motivelor invocate în apelurile declarate, fără a lăsa loc pentru interpretări inopinate sau de a pune la îndoială valoarea probantă a ansamblului de probe administrate și cercetate pe cauză, argumentînd separat respingerea cerințelor înaintate de către apelanți sub aspectul temeiniciei și legalității acestora.

La fel, instanța de apel a făcut o verificare amplă a împrejurărilor cauzei, prin prisma probelor administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare nemijlocită în instanța de fond și cea de apel și corect a conchis temeinicia sentinței de condamnare în latura ce ține de încadrarea acțiunilor inculpaților.

Totodată, instanța de apel și-a expus opinia detaliat și întemeiat referitor la argumentul invocat în apel iar ulterior în recurs, precum că inculpaților le-a fost încălcat dreptul la apărare la faza de urmărire penală, deoarece, atît la etapa recunoașterii inculpaților în calitate de bănuți cît și învinuiți, precum și la efectuarea acțiunilor procesuale cu participarea lor, dînșii au fost asigurați cu apărători, fapt confirmat prin mandatele anexate la dosar și consemnarea de către aceștia a actelor procesuale întocmite cu participarea lor, mai mult ca atît, la 03.05.2012 de către procuror a fost întocmită ordonanță de substituție a apărătorului desemnat din oficiu A. Lavric cu apărătorul V. Gligor (f. d. 280 Vol. I).

De asemenea, conform procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală (f. d. 295, 297 Vol. I), cu materialele cauzei au făcut cunoștință inculpații asistați de avocați, iar careva obiecții nu au fost înaintate de către aceștia.

Astfel, ca urmare a celor expuse, Colegiul penal respinge argumentul avocatului, ca fiind unul declarativ și nefondat.

Referitor la motivul recurentului precum că nu a fost asigurată prezența martorul D. Bazarov pentru audiere în ședința instanței de apel, cerință solicitată de către apărare, instanța de recurs menționează că, de către Colegiul penal au fost întreprinse toate măsurile posibile întru citarea acestuia cu dispunerea aducerii lui silite, însă din lipsa acestuia pe teritoriul țării, audierea a devenit imposibilă, fapt confirmat și prin explicația colaboratorului de poliție (f. d. 92 Vol. III).

Totodată, instanța de apel întemeiat s-a expus asupra faptului că cuțitul cu care lui Ion Mocan i-a fost provocată plaga mortală, a fost tocmai cel depistat în locuința lui Gh. Prășea, însă cu toate că de către instanța de fond au fost reținute unele neconcordanțe referitor la dimensiunile respectivului cuțit și efectuând o cercetare amplă a probelor administrate pe caz, corect a concluzionat că obiectul cu care a fost înjunghiată partea vătămată este cuțitul ridicat din locuința lui Gh. Prășea.

Referitor la scurta ridicată tot din locuința lui Gh. Prășea, la care se referă avocatul V. Gligor în apel și în recurs, Colegiul penal precizează că instanța de apel și-a expus opinia care este argumentată și anume, faptul că tocmai în ea inculpatul I. Spînu a fost îmbrăcat la momentul comiterii faptei, or atât Valentina Mocanu, Gr. Niculaieș cât și Vadim Nemerenco în declarațiile sale de la faza urmăririi penale, au afirmat, că acesta era îmbrăcat într-o scurtă întunecată. Mai mult, chiar dacă locul în care s-a produs fapta, era luminat de la lumina ce se strecura din barul din preajmă, cele întâmplate s-au produs noaptea, ceea ce ar putea explica declarațiile martorilor oculari, privitor la haina atacantului, cu atât mai mult, că nici unul din ei nu era nemijlocit la locul faptei, ci la câțiva metri de la el.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că criticile formulate în recurs de către avocat sunt declarative, iar instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel dându-le pe larg o motivare întemeiată.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Vadim Nemerenco.

Colegiul penal stipulează că, în motivarea recursului său recurentul nu invocă careva eroare prevăzută la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia rezultă că ultimul solicită pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, eroare indicată de fapt la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

În speță, Colegiul penal constată că acest temei de casare nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent. Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective.

Reieșind din textul recursului, recurentul de fapt critică procedura de apreciere a probelor, care ține de starea de fapt a cauzei și care a fost deja statuată de către instanța de fond iar ulterior de cea de apel, de competența căreia este stabilirea acesteia și care în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia privind vinovăția inculpatului Vadim Nemerenco în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 145 alin. (1) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

În confirmarea vinovăției vin și declarațiile inculpatului Ion Spînu, depuse la faza urmăririi penale în timp ce a fost interogat suplimentar în calitate de învinuit, în prezența apărătorului Vadim Gligor, prin care a confirmat, că tocmai Vadim Nemerenco i-a pus cuțitul în mână în timp ce-i văzuse pe Ion Mocan și Niculaieș Grigore, astfel instigându-l la comiterea crimei, el punându-l în aplicare, în timp ce din nou a fost agresat de către victimă (f.d. 193-194 Vol. I). Faptul că Ion Spînu ulterior și-a schimbat declarațiile, negînd comiterea omorului lui Ion Mocan, corect a fost interpretat de către instanțele ierarhic inferioare ca fiind un mijloc de apărare și tentativă de evitare a răspunderii penale.

Totodată, Colegiul penal menține argumentarea instanței de apel referitor la divergențele apărute dintre cele indicate în conținutul procesului-verbal privind examinarea la fața locului (f.d. 18-19 Vol. I) și planșa fotografică anexată la el, sunt niște aprecieri pur subiective și atât de semnate, încît nu pot influența legalitatea actului procesual. Or, cele descrise în procesul-verbal sunt obiectiv demonstrate în planșa fotografică anexată la el, iar locul indicat al depistării cuțitului și cel arătat în imagine, este atât de apropiat încît nu pune la îndoială legalitatea acțiunii procesuale.

În rest, instanța de recurs precizează că asupra motivelor invocate de recurent în recurs s-a expus în pct. **7.1.** a prezentei decizii.

7.3. Referitor la recursul inculpatului Ion Spînu.

În recursul său, recurentul nu invocă careva temei prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură, însă din conținutul recursului rezultă că inculpatul se referă la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal constată că acest temei de casare nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent, care de fapt critică procedura de apreciere a probelor, care ține de starea de fapt a cauzei și care a fost deja statuată de către instanțele de fond și apel de competența căreia este stabilirea acesteia.

Totodată, instanța de recurs susține instanța de apel privind respingerea argumentului invocat în apel și în recurs despre nevinovăția lui Ion Spînu, fiind combătut prin materialele administrate de către instanța de fond și just puse la baza sentinței de condamnare, or reieșind din constatările făcute de către instanța de apel și rediate la pct. **4.1** al prezentei decizii, ultima a dat răspunsuri detaliate la argumentele invocate în apel și reflectate la pct. **3** al deciziei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs precizează că motivele invocate de inculpat sunt prevăzute și în recursul avocatului său, asupra cărora instanța de recurs s-a expus în prezenta decizie la pct. **7.1**.

Totodată, instanța de apel întemeiat s-a expus asupra maltratării din partea colaboratorilor de poliție, în scopul depunerii declarațiilor de recunoaștere a vinovăției, la care a pretins inculpatul Ion Spînu, a fost verificată de către partea acuzării, dispunându-se în acest sens neînceperea urmăririi penale, pe motivul neconstatării faptelor expuse de dînsul (f.d. 103-105; 107-108 Vol. II). Legalitatea și temeinicia ordonanțelor procurorului adoptate în acest sens la 09.04.2012 și 29.03.2013, nu a fost contestată de către partea apărării în modul prevăzut de lege.

Astfel că, declarațiile inculpatului privind pretinsa maltratare, nu s-a confirmat prin date obiective, fiind apreciată drept o încercare de a evita în acest mod răspunderea penală. Mai mult, potrivit examenului medico-legal la care a fost supus Ion Spînu, rezultă că vătămările corporale depistate sunt rezultatul violenței aplicate față de dînsul de către victimă și Gr. Niculaieș (f.d. 178, Vol. I).

Prin urmare, Colegiul nu va reține argumentele recurentului și le respinge ca fiind neîntemeiate.

Astfel, criticile formulate de recurenți, enunțate la pct. **5.**, **5.1.**, **5.2.** au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. **4.1.**, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au adus la pronunțarea hotărîrilor recurate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond și apel, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei, iar temeiurile invocate de recurenți nu persistă în cauză, iar hotărîrile atacate sunt legale și întemeiate, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ion Spînu și avocatul acestuia, Vadim Gligor și avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Vadim Nemerenco, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ion Spînu și avocatul acestuia, Vadim Gligor și avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Vadim Nemerenco, împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 24 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui Spînu Ion și Nemerenco Vadim, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 22 aprilie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun